

Jacek Reyniak, Emil Zaitz, Teresa Radwańska

Kraków - Śródmieście. Ul. ul.
Waryńskiego-planty, Poselska,
Stolarska, Basztowa-planty

Informator Archeologiczny : badania 6, 190-191

1972

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Osada leży na prawym brzegu Wiśły u starego ujęcia Wilgi. W rejonie ulic Klonowej i Ks. Marka założono 4 wykopy sondażowe oraz poszerzono w dwu punktach odkrywkę szeroko-przestrzenną / z 1971 roku / zlokalizowaną w obrębie wałów przeciwpowodziowych / tzw. "zatoki" /.

Łącznie badaniami objęto powierzchnię około 100 m², przy czym stwierdzono, że stropy obiektów zalegały przeciętnie na wysokości od 202 do 202,50 m. n.p.m. Najniżej, bo na wysokość 200,89 m n.p.m. wcięło się dno jamy 16. Uchwycono również południową i wschodnią krawędź występowania śladów osadnictwa wczesnośredniowiecznego, z czego można wnioskować, że powierzchnia osady przekracza 2 hektary.

W trakcie prac natrafiono na skupiska kamieni wapiennych / może szczątkowo zachowane paleniska / oraz 9 dalszych jam kulturowych. Wydobyto stosunkowo dużą ilość zabytków ruchomych z VIII / IX - XII wieku, w których dominuje ceramika. Są to garnki i fragmenty naczyń różnych typów w większości ornamentowanych, bez i ze znakami garncecharakimi oraz w niezliczonych wypadkach z odciskami osi. W całej masie szczególnie bogato reprezentowana jest tzw. biała ceramika małopolska w paru odmianach o stosunkowo dużej zawartości węgla wapnia w tworzywie. Prócz ułamków naczyń znaleziono szereg przedmiotów żelaznych, w tym noże, dwie ostrogi / typ I, odmiana 1 wg. Z. Hilczerówny /. Pozostałe zabytki ruchome to głównie osetki kamienne, przęśliki gliniane i kamienne, szydła, łyżwy, dwustronny grzebień kościany, kamienie żarnowe, grudy tuteńca żelaznego itp.

W trakcie wywiadów z mieszkańcami dzielnicy uzyskano informacje co do wielu szczegółów topograficznych dziś już w terenie zatartych, m.in. lokalizacji nieistniejącego obecnie stawu przy ul. Barakiej, przybliżonego miejsca występowania szkieletów w obrębie badanej osady i tp. Wg ustnych relacji krawędź tego cmentarza o nieznanym chronologii miała przebiegać kilkanaście metrów na południe od wykopu z bieżącego roku. Sondaż w pobliżu wskazanego miejsca nie dał oczekiwanych rezultatów.

KRAKÓW-ŚRÓDMIEŚCIE

Ul. ul. Waryńskiego-planty
Poselska, Stolarska,
Basztowa-planty

Muzeum Archeologiczne
w Krakowie

Badania prowadzili mgr mgr Jacek Rejniak i Emil Zaitz pod kierownictwem mgr Teresy Radwańskiej. Finansowało Muzeum Archeologiczne w Krakowie. Osadnictwo i umocnienia wczesnośredniowieczne.

Największe prace ratownicze przeprowadzono w wykopach instalacji ciepłowniczej na plantach przy ul. Waryńskiego / Waryńskiego-planty , wyk. IV/ w bezpośrednim sąsiedztwie ul. Grodzkiej. Na przestrzeni ponad 40 m uchwycono piaszczysto-humusowe i ilaste warstwy kulturowe wczesnośredniowieczne i średniowieczne a miejscami całec. Część tych warstw można wiązać z umocnieniami i osadnictwem wczesnośredniowiecznego Okołu. Wyżej wymienione obserwacje uzupełniono odwiertami archeologiczno-geologicznymi, uzyskując dodatkowo głębokość występowania całca i stopień nachylenia warstw. Z zabytków ruchomych znaleziono głównie ceramikę.

Ponadto warstwy wczesnośredniowieczne i całec odsłonięto w wykopach instalacyjnych na ul. Stolarskiej 9 i u północnego wylotu ul. Poselskiej, a w północnej części Śródmieścia tj. przy ul. Basztowej-planty wyk. I - całec

KRAKÓW-ŚRÓDMIEŚCIE
Wiercenia archeologiczno-
geologiczne

Muzeum Archeologiczne
w Krakowie

Badania prowadził mgr Kazimierz Radwański i zespół. Finansowało Muzeum Archeologiczne w Krakowie. Osadnictwo wczesnośredniowieczne i średniowieczne.

W roku 1972 kontynuowano badania przy pomocy wierceń. Zagęszczono liczbę odwiertów głównie w północnej części Okołu oraz na jego przedpolu /28 odwiertów/. Usytuowano je na pl. Wiosny Ludów 5 i 3/4 tzn. w ogrodzie¹ na terenie zabudowań klasztoru franciszkanów oraz w zachodniej części zabudowań Miejskiej Rady, przy ul. Senackiej nr 3, w północnej części ogrodu Muzeum Archeologicznego ponadto na chodniku ul. Poselskiej.

W południowej części Okołu wykonano badania uzupełniające / 6 odwiertów/ w bezpośrednim sąsiedztwie wykopu oznaczonego Waryńskiego-Plany wyk. IV. W wyniku wierceń uchwycono głębokość występowania całca, ponadto poziomy warstw wczesnośredniowiecznych, średniowiecznych i nowożytnych, posuwając naprzód znajomość ukształtowania terenu i składu przyrodniczego poziomów kul-